

KEMAHIRAN MENULIS JUMLAH BAHASA ARAB DALAM KALANGAN MURID SEKOLAH MENENGAH

[1] Mohd Uzaini Mahmood

[2] Muhammad Azhar Zailaini (PhD)

ABSTRACT

This study was conducted to find out the skills of form two students in writing sentences in Arabic or referred to as 'jumlah'. This study focused on writing skills of students starting from writing of letters, words and sentences according to the method of Arabic grammar. This study involves 300 form two students in Perak who learn arabic subject. The data have been collected via a set of written tests and they were analyzed manually and by using SPSS 16.0 software. Written test results show the level of writing skills among form two students is moderately high (Mean = 30.99, SD = 6.25) and only 6.33% of the students have not reached the minimum level of proficiency based on grading scale used in the SAPS. This study shows that students need to improve their skills in several aspects such as word spelling, proper use of 'taşrif fi'l' and mastery of more vocabulary.

Keywords: *Learning and teaching arabic, writing skills, arabic curriculum, arabic grammar, secondary schools*

[1] SMK Kamunting, Taiping
Perak
uzaini78@gmail.com

[2] Universiti Malaya, Kuala
Lumpur
azhar@um.edu.my

PENDAHULUAN

Matlamat pembelajaran Bahasa Arab untuk peringkat menengah di Malaysia adalah untuk membolehkan pelajar menguasai empat kemahiran berbahasa iaitu mendengar, bertutur, membaca dan menulis serta mempraktikkannya dalam situasi-situasi tertentu berpandukan tatabahasa yang betul serta adab-adab Islam yang sebenar (Kementerian Pelajaran Malaysia, 2006).

Daripada keempat-empat kemahiran berbahasa ini, kemahiran menulis mempunyai kedudukan yang tersendiri dalam sistem pengajian formal kerana ia menjadi medium utama dalam pentaksiran. Ini bererti pelajar yang boleh bertutur dalam Bahasa Arab dengan baik belum tentu menjadi pelajar yang cemerlang dalam peperiksaan sekiranya mereka lemah dalam aspek penulisan (Zainol Abidin Ahmad, 2003).

Penguasaan kemahiran menulis dalam bahasa kedua merupakan isu yang perlu diberi perhatian kerana kemahiran menulis merupakan satu kemahiran yang kompleks dan melibatkan integrasi pelbagai kemahiran. Ianya lebih sukar dikuasai berbanding dengan kemahiran mendengar, kemahiran bertutur dan kemahiran membaca (Faridah Serajul Haq, Nooreiny Maarof, & Raja Mohd Fauzi, 2001). Keadaan menjadi lebih sukar dalam pembelajaran bahasa kedua kerana ia melibatkan penguasaan sumber bahasa, struktur dan mungkin bentuk tulisan yang baru (Kern, 2000).

Bagi murid-murid di Malaysia yang mengambil mata pelajaran Bahasa Arab sebagai mata pelajaran elektif, dua cabaran utama perlu di hadapi untuk menguasai kemahiran menulis. Cabaran pertama ialah kesukaran Bahasa Arab itu sendiri daripada aspek cara menulis huruf yang mempunyai bentuk-bentuk yang berbeza ketika bercerai dan bersambung (Ahmad Fuad Ilyan, 2000) serta kesukaran menguasai tatabahasa Arab yang kompleks di mana terdapat banyak pengecualian daripada kaedah-kaedah umum (Hassan Shahatah, 1993).

Cabaran lain yang dihadapi oleh murid-murid di Malaysia ialah situasi penggunaan Bahasa Arab yang tidak begitu meluas dan terbatas hanya di bilik-bilik darjah tertentu sahaja (Azman Che Mat, 2010). Ini berbeza dengan Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris di mana kedua-dua bahasa ini digunakan dengan meluas dalam kehidupan seharian mahupun di media-media cetak dan elektronik (Fauzi Jumingan, 2010).

Beberapa kajian telah dijalankan dalam bidang kemahiran menulis Bahasa Arab. Antaranya Zainol Abidin Ahmad (2003) yang mengkaji kemahiran menulis ayat (*jumlah*) Bahasa Arab dalam kalangan murid tingkatan dua. Beliau mendapati kebanyakan pelajar Melayu tidak menguasai kemahiran menulis ayat Bahasa Arab. Rosni Samah (2012) pula telah melakukan kajian tentang pembinaan ayat (*jumlah*) Bahasa Arab dalam kalangan lepasan sekolah menengah agama. Beliau telah menggunakan tiga bentuk instrumen pentaksiran iaitu menyusun perkataan, menyambung ayat dan menulis perkataan. Dapatan kajian beliau menunjukkan kemahiran pelajar menulis ayat (*jumlah*) melalui penyusunan perkataan adalah baik, menyambung ayat pada tahap sederhana manakala kemahiran mereka dalam menulis karangan adalah lemah.

Konsep JUMLAH

Jumlah dalam Bahasa Melayu bermaksud ayat. Menurut Michelson (2000) ayat ialah satu binaan kata yang boleh berdiri sendiri tanpa dirasakan ada sesuatu yang belum lengkap dalam menyampaikan sesuatu maksud. Ia terbina mengikut kaedah tatabahasa dengan struktur yang tertentu. Ayat merupakan struktur terbesar dalam bahasa sebelum perenggan di mana sesuatu kaedah tatabahasa diaplikasi. Sesebuah ayat mempunyai subjek dan predikat.

Pakar-pakar Bahasa Arab moden dan tradisional telah mendefinisikan *jumlah* dengan pelbagai cara. Antaranya Abdul Qadir Abu Syarifah (1994) yang mendefinisikan *jumlah* sebagai kata-kata yang boleh menyampaikan makna dengan lengkap. Ia merupakan unit asas bagi sesuatu percakapan yang mungkin terdiri daripada satu perkataan atau beberapa perkataan.

Mahmud Akasyah (2007) pula mendefinisikan *jumlah* sebagai satu susunan bahasa yang terdiri daripada *musnad* dan *musnad ilayh*. Setiap komponen dalam susunan ini mempunyai makna tersendiri dan ia disusun untuk menyampaikan maksud yang ingin dinyatakan oleh penuturnya.

Berdasarkan definisi-definisi yang dikemukakan ini, sesuatu percakapan atau tulisan boleh dikira sebagai *jumlah* apabila ia dapat menyampaikan maksud yang ingin dinyatakan oleh penutur atau penulisnya dengan lengkap. Sesuatu *jumlah* pula dikira lengkap dan boleh diterima apabila ia mengandungi dua unsur utama iaitu *musnad* (predikat) dan *musnad ilayh* (subjek). Kedua-dua unsur ini dinamakan sebagai rukun jumlah (Abdul Qadir, 1994; al-Mu'jam al-Wasit, 1997; Mustafa al-Ghallayīniy, 1986). *Musnad* ialah bahagian ayat yang menerangkan tentang sesuatu zat atau benda manakala *musnad ilayh* ialah zat atau benda yang diterangkan (Al-Faqir, 2002) atau dengan kata lain *musnad* ialah cerita manakala *musnad ilayh* ialah benda (Mohd Rosdi Ismail, 2003).

Pembahagian JUMLAH

Ahli-ahli bahasa Arab telah membahagikan *jumlah* mengikut dua sudut pandangan yang berbeza. *Al-Balaghiyyūn* membincangkan *jumlah* daripada konteks fungsi yang dimainkan olehnya dalam sesuatu percakapan atau tulisan. *An-nahwiyyūn* pula membincangkan *jumlah* daripada sudut struktur pembinaannya yang terdiri daripada *musnad* dan *musnad ilayh* serta hukum-hukum tatabahasa yang berkaitan dengan kedua-dua komponen ini (Abdul Qadir, 1994).

Al-balaghiyyūn telah membahagikan *jumlah* kepada dua iaitu *jumlah khabariyyah* dan *jumlah insyā'iyah*. *Jumlah khabariyyah* ialah ayat yang mengandungi sesuatu pernyataan tentang sesuatu perkara yang mana ianya mungkin benar dan mungkin tidak serta boleh dikatakan kepada orang yang menyatakannya “engkau benar” atau “engkau dusta” (al-Faqir, 2002; Fuad Ni'mah, 1973; Mahmud Akasyah, 2007).

Jumlah insyā'iyah pula tidak berfungsi untuk menyampaikan sesuatu pernyataan yang mungkin benar atau mungkin palsu, tetapi ia berperanan untuk menjalankan fungsi tertentu. Berbeza dengan *jumlah khabariyyah*, *jumlah insyā'iyah* tidak boleh dikatakan kepada orang yang menyatakannya “engkau benar” atau “engkau dusta” (al-Faqir, 2002; Fuad Ni'mah, 1973; Mahmud Akasyah, 2007).

An-nahwiyyūn pula membahagikan jumlah berdasarkan struktur binaan *musnad* dan *musnad ilayh* di mana ia terbahagi kepada dua bahagian iaitu:

- a) *Jumlah ismiyyah* (ayat namaan): *Jumlah ismiyyah* ialah *jumlah* yang di mulai dengan *isim* (kata nama) atau *ḍamir* (kata ganti nama). Ia terdiri daripada *mubtada* dan *khabar*.
- b) *Jumlah fi'liyyah* (ayat kerjaan): *Jumlah fi'liyyah* ialah ayat yang dimulakan dengan *fi'l* (kata kerja). Ia terdiri daripada *fi'l* dan *fā'il*.

Terdapat juga ayat yang dimulakan dengan *hurūf jarr* atau *zarf*. Ayat ini dinamakan *syibhu jumlah* yang bermaksud menyerupai ayat (Fuad Ni'mah, 1973; Mahmud Akasyah, 2007). Ibnu Hisyām al-Anṣārī pula menamakan ayat ini sebagai *jumlah zorfiyyah* iaitu ayat yang dimulakan dengan *zorfa* (Ibnu Hisyām, 1994). *Syibhu jumlah* atau *jumlah zorfiyyah* adalah sebahagian daripada *jumlah ismiyyah* (Fuad Ni'mah, 1973; Mahmud Akasyah, 2007) kerana ia terdiri daripada *mubtada* yang dikemudiankan dan *khabar* yang didahulukan

Musnad bagi sepotong ayat terdiri daripada elemen-elemen berikut (Al-Faqir, 2002; Mohd Rosdi Ismail, 2003):

- a) *Khabar*
- b) *Fi'l* (kata kerja)
- c) *Khabar* ك dan ة
- d) *Maf'ūl* kedua bagi *fi'l* yang mempunyai dua *maf'ūl* dan *maf'ūl* ketiga bagi *fi'l* yang mempunyai tiga *maf'ūl*
- e) *Maṣdar* yang menjadi pengganti kepada *fi'l amr*

Manakala *musnad ilayh* pula terdiri daripada (Al-Faqir, 2002; Mohd Rosdi Ismail, 2003):

- a) *Mubtada*
- b) *Fā'il*
- c) *Nāib Fā'il*
- d) *Isim* ك dan ة

- e) *Maf'ūl* pertama bagi *fi'l* yang mempunyai dua *maf'ūl* dan *maf'ūl* kedua bagi *fi'l* yang mempunyai tiga *maf'ūl*

Dua rukun ayat ini boleh dikembangkan dengan memasukkan elemen-elemen tambahan yang disebut sebagai *faḍlah* atau *qayd*. Elemen *faḍlah* ini terdiri daripada perkara-perkara berikut (Al-Faqir, 2002; Mohd Rosdi Ismail, 2003):

- a) *maf'ūl* dengan jenis-jenisnya (*maf'ūl bih*, *maf'ūl muṭlaq*, *maf'ūl fih*, *maf'ūl li ajlih* dan *maf'ūl ma'ah*),
- b) *mustathnā*
- c) *tamyīz*
- d) *hāl*
- e) *zarf*
- f) *muḍāf ilayh*
- g) *tawābi'* (*na't*, *nisbah*, *tawkīd*, *badal* dan *'aṭaf*)

Hukum Tatabahasa Berkaitan Dengan JUMLAH

Terdapat beberapa kaedah tatabahasa yang mesti diaplikasikan dalam pembinaan sesuatu *jumlah*. Kaedah terpenting yang mesti dikuasai untuk menulis *jumlah* ialah yang berkaitan dengan jantina dan bilangan.

Setiap kata nama dalam Bahasa Arab dikategorikan kepada *mudhakkār* (lelaki) dan *muannath* (perempuan) bergantung kepada maksud atau tanda-tanda *tanīth* (keperempuanan) yang terdapat pada perkataan tersebut (Fuad Nikmah, 1973; Mohd Rosdi Ismail, 2003). Bilangan dalam Bahasa Arab pula terbahagi kepada tiga iaitu tunggal (*mufrad*), dua (*muthannā*) dan lebih daripada dua (*jam'*) (Abbas Hasan 2004; Fuad Ni'mah, 1975; Mahmud Akasyah, 2007; Mohd Rosdi Ismail, 2003).

Ayat yang betul dalam Bahasa Arab ialah yang selari antara *musnad* dan *musnad ilayh* daripada aspek jantina dan bilangan (Abbas Hasan 2004; Fuad Ni'mah, 1975; Mahmud Akasyah, 2007; Mohd Rosdi Ismail, 2003).

Selain daripada aspek jantina dan bilangan, hukum tatabahasa yang wajib juga dikuasai oleh pelajar ialah berkaitan dengan kedudukan *i'rāb* (tanda fleksi) bagi elemen-elemen yang terdapat dalam *musnad* dan *musnad ilayh* dan *faḍlah*. Dalam Bahasa Arab terdapat empat kedudukan *i'rab* iaitu *marfū'*, *manṣūb*, *majrūr* dan *majzūm*. Kedudukan *marfū'* dan *manṣūb* adalah melibatkan *isim* dan *fi'l* manakala *majrūr* adalah khas untuk *isim* dan *majzūm* adalah khas untuk *fi'l* (Abbas Hasan 2004; Fuad Ni'mah, 1975; Mahmud Akasyah, 2007; Mohd Rosdi Ismail, 2003).

OBJEKTIF KAJIAN

Objektif kajian ini adalah untuk melihat sejauh manakah kemampuan murid-murid tingkatan dua dalam menulis *jumlah* yang meliputi kemahiran mereka dalam menulis perkataan, pengetahuan tentang tatabahasa dan penguasaan kosa kata.

Melalui kajian ini, situasi sebenar kemahiran murid dalam menulis *jumlah* dapat dikenal pasti. Seterusnya penambahbaikan boleh dilakukan sekiranya terdapat sebarang kelemahan atau kekurangan.

METODOLOGI KAJIAN

Kajian kuantitatif secara tinjauan telah dipilih dalam kajian ini. Sampel kajian ialah seramai 300 orang murid tingkatan dua yang mengambil mata pelajaran Bahasa Arab di sekolah-sekolah menengah di negeri Perak Darul Ridzuan. Pemilihan sampel adalah berdasarkan persampelan kuota (*quota sampling*). Persampelan kuota ialah pemilihan sampel berdasarkan strata atau lapisan tetapi tidak berdasarkan prinsip kebarangkalian. Antara

kelebihan persampelan kuota ialah ia tidak memerlukan bilangan populasi secara tepat dan menjimatkan kos serta masa (Miles & Huberman, 1994; Wright, 1979).

Dalam kajian ini, sampel seramai 300 orang murid dibahagikan kepada lima kategori mengikut jenis sekolah. Terdapat lima kategori sekolah yang menawarkan mata pelajaran Bahasa Arab untuk peringkat menengah rendah iaitu Kelas Aliran Agama (KAA) di Sekolah Menengah Kebangsaan (SMK), Sekolah Menengah Kebangsaan Agama (SMKA), Sekolah Berasrama Penuh Integrasi (SBPI), Sekolah Agama Bantuan Kerajaan (SABK) dan Sekolah Menengah Agama Negeri (SMAN). Bilangan sampel yang dipilih mengikut kategori sekolah di negeri Perak adalah seperti dalam jadual 1 berikut:

Jadual 1
Jumlah Sampel Berdasarkan Peratus Sekolah Mengikut Kategori di Negeri Perak

Bil.	Jenis Sekolah	Bilangan	Peratus (%)	Bilangan sampel
1.	KAA	53	62.4%	186
2.	SMKA	3	3.5%	11
3.	SBPI	1	1.2%	4
4.	SABK	24	28.2%	85
5.	SMAN	4	4.7%	14
Jumlah		85	100%	300

Instrumen yang digunakan dalam kajian ini ialah set soalan ujian bertulis yang mengandungi soalan kemahiran menulis *jumlah*. Ujian ini mengandungi empat bahagian iaitu:

- Bahagian 1 : membetulkan kesalahan dalam ayat.
- Bahagian 2 : melengkapkan ayat berdasarkan gambar.
- Bahagian 3 : menulis ayat berdasarkan situasi.
- Bahagian 4 : menulis ayat berdasarkan perkataan yang diberi.

Markah penuh ujian ini kemudiannya akan diperatuskan untuk melihat tahap pencapaian murid-murid berdasarkan Sistem Analisis Peperiksaan Sekolah (SAPS) yang digunakan diseluruh Malaysia.

Bagi memastikan instrumen sesuatu kajian mempunyai kesahan, ia hendaklah dirujuk kepada sekumpulan pakar rujuk (Ghazali, 2005). Selain daripada itu, kesahan instrumen boleh juga dicapai dengan membina instrumen berpandukan instrumen lain yang telah diakui kesahannya (Weiss, 1997). Soalan ujian yang digunakan sebagai instrumen kajian ini telah dibina berdasarkan saranan pakar-pakar pengujian bahasa dan juga berdasarkan soalan Penilaian Menengah Rendah (PMR). Ia kemudiannya dirujuk kepada tiga orang guru cemerlang Bahasa Arab yang berpengalaman dengan pengajaran Bahasa Arab di peringkat menengah rendah.

Manakala untuk memastikan soalan ujian ini mempunyai kebolehpercayaan, ia telah melalui ujian rintis yang melibatkan seramai 30 orang pelajar tingkatan dua Kelas Aliran Agama di Sekolah Menengah Kebangsaan di Taiping. Nilai alpha untuk kajian rintis ini ialah .886. Pakar-pakar penyelidikan telah meletakkan nilai alpha yang terbaik untuk menentukan sesuatu instrumen mempunyai kebolehpercayaan ialah antara $\alpha = .70 - .99$ (Ghazali, 2005).

DAPATAN KAJIAN DAN PERBINCANGAN

Markah penuh untuk ujian ini ialah 50. Secara keseluruhannya, pencapaian 300 orang murid yang menjadi sampel untuk ujian ini adalah berada tahap sederhana tinggi (min = 30.99, sp = 6.25). Pencapaian murid untuk setiap bahagian pula adalah seperti jadual 2 berikut:

Jadual 2

Min dan Sisihan Piawai Untuk Setiap Bahagian

Bahagian	Markah Penuh	Min	SP
1	20	14.39	2.19
2	10	4.95	1.40
3	10	6.60	2.42
4	10	5.04	1.94
Keseluruhan	50	30.99	6.25

Daripada empat bahagian iaitu 1, 2, 3 dan 4 yang terdapat dalam set ujian ini, pencapaian terendah murid direkodkan pada soalan bahagian 2 dengan min 4.95 berbanding markah penuh sebanyak 10 markah. Soalan bahagian B merupakan soalan melengkapkan ayat dengan perkataan tertentu berdasarkan gambar. Kurangnya penguasaan kosa kata menyebabkan murid-murid tidak dapat melengkapkan ayat sebagaimana yang diminta. Ini berbeza dengan soalan bahagian 3 dan bahagian 4. Walaupun kedua-dua bahagian ini juga mengandungi soalan menulis ayat secara langsung, tetapi disebabkan oleh respon untuk soalan-soalannya adalah berbentuk terbuka, maka murid-murid bebas menggunakan perkataan mereka sendiri. Dapatan ini konsisten dengan kajian yang dijalankan oleh Rosni Samah (2012) yang mendapati pelajar kekurangan kosa kata untuk dipadankan dengan ayat yang diberikan dan ini menyebabkan pencapaian mereka dalam soalan menyambung ayat hanya pada tahap sederhana. Markah mentah ini kemudiannya diperatuskan untuk melihat pencapaian murid-murid berdasarkan penggedan dalam SAPS. Pencapaian mereka adalah seperti Jadual 3 berikut:

Jadual 3

Pencapaian Murid Mengikut Kategori

Skor (%)	Kategori	Keterangan	Bil. Murid	Peratus %
80 - 100	A	Cemerlang	18	6.00%
65 - 79	B	Baik	101	33.67%
50 - 64	C	Sederhana	140	46.67%
40 - 49	D	Mencapai tahap penguasaan minimum	22	7.33%
0 - 39	E	Tidak mencapai tahap penguasaan minimum	19	6.33%
Jumlah			300	100%

Kajian ini mendapati pencapaian murid-murid tingkatan dua dalam menulis *jumlah* paling banyak pada tahap sederhana di mana sebanyak 46.67% atau seramai 140 daripada 300 orang murid mendapat markah sederhana iaitu C. Walau bagaimanapun secara umumnya murid-murid tingkatan dua ini sudah mampu menulis *jumlah* yang terdiri daripada *musnad* dan *musnad ilayh*. Ini berdasarkan keputusan ujian yang menunjukkan hanya 6.33% daripada 300 orang murid belum mencapai tahap penguasaan minimum iaitu yang memperolehi markah 39% dan ke bawah. Dapatan ini bercanggah dengan dapatan kajian Zainol Abidin Ahmad (2003) yang menunjukkan tahap penguasaan murid tingkatan dua dalam menulis ayat Bahasa Arab adalah masih lemah. Soalan bahagian 1 menguji pengetahuan murid-murid tingkatan dua tentang aspek-aspek tatabahasa yang telah mereka pelajari. Aspek-aspek yang diuji serta pencapaian mereka adalah seperti Jadual 4 berikut:

Jadual 4

Pencapaian Murid Mengikut Aspek-aspek yang di uji Dalam Bahagian 1

Aspek	Jumlah Markah	min	SP
<i>Tasrif fi'l</i>	6	2.99	0.98
<i>Isim mudhakkar dan muannath</i>	4	2.51	0.79
<i>Ismul muthanna dan jam'</i>	2	1.31	0.60
<i>Ismul isyārah</i>	2	1.98	0.13
<i>Ismul istifham</i>	2	1.96	1.96
<i>'Adad</i>	2	1.82	0.51
<i>Hurūf jar</i>	2	1.80	0.41

Pengetahuan murid tentang *taṣrif fi'l* merupakan yang paling rendah berbanding dengan aspek-aspek lain dalam tatabahasa. Ia berada pada tahap sederhana lemah (min = 2.99, sp = 0.98). Kesan daripada kelemahan mereka dalam aspek *taṣrif fi'l* ini dapat dilihat pada bentuk kesalahan tatabahasa yang terdapat pada jawapan untuk bahagian 2, 3 dan 4, di mana kesalahan tatabahasa yang paling banyak dikesan ialah yang melibatkan penggunaan *taṣrif fi'l* yang tidak tepat dengan fungsinya dalam ayat. Antara kesalahan yang dilakukan ialah menggunakan *fi'l* dalam bentuk *muḍakkār* untuk *fā'il muannath* atau sebaliknya dan tidak menggunakan *taṣrif* betul untuk kata ganti nama pertama (أنا) dan kedua (أنت). Selain itu juga, kesalahan lain berkaitan dengan *taṣrif fi'l* ialah kekeliruan dalam membezakan antara *jumlah ismiyyah* dan *jumlah fi'liyyah*. Terdapat murid-murid yang menggunakan *fi'l* dalam bentuk *jam'* untuk *jumlah fi'liyyah* sedangkan *fi'l* dalam bentuk *muthanna* dan *jam'* hanya digunakan dalam *jumlah ismiyyah*.

IMPLIKASI KAJIAN

Kajian ini telah membawa kepada beberapa implikasi dalam pengajaran dan pembelajaran Bahasa Arab, kurikulum dan pentaksiran. Antara perkara yang perlu diberi perhatian dalam proses pengajaran dan pembelajaran ialah aktiviti pengukuhan kemahiran menulis perkataan. Murid-murid perlu dilatih untuk menyebut sesuatu perkataan dengan betul mengikut makhrāj huruf serta vokal panjang dan pendek yang tepat. Oleh itu guru Bahasa Arab memainkan peranan yang penting untuk menjadi contoh teladan yang baik dengan menyebut perkataan secara tepat agar dapat didengar dan diikuti oleh murid masing-masing. Antara aktiviti yang boleh dijalankan dalam sesuatu sesi P&P ialah latihan kemahiran mendengar dan kaedah *imlak*.

Selain itu, guru-guru perlu memberi lebih perhatian terhadap penguasaan *taṣrif fi'l*. Latihan untuk aspek ini perlu dipelbagaikan mengikut tahap pencapaian murid. Antaranya latihan menghafaz tasrif, soalan aneka pilihan, soalan mengisi tempat kosong dan soalan membina ayat.

Pemilihan kosa kata pula merupakan aspek yang perlu diberi perhatian dalam kurikulum. Tema-tema yang dipilih untuk pembelajaran haruslah signifikan dengan persekitaran murid agar mereka lebih mudah untuk menguasai kosa kata yang dipelajari dalam setiap tema.

Dalam aspek bidang pentaksiran pula, kajian ini menunjukkan bahawa antara perkara yang perlu dinilai untuk mengetahui tahap kemahiran menulis *jumlah* dalam kalangan murid tingkatan dua ialah hubungan antara *musnad* dan *musnad ilayh* dari aspek jantina dan bilangan. Bagi *jumlah ismiyyah* ianya melibatkan hubungan antara *mubtada* dan *khabar* manakala bagi *jumlah fi'liyyah* pula hubungan antara *fi'l* dan *fā'il*. Kedua-dua aspek ini merupakan perkara asas bagi sesuatu *jumlah* dan ianya sering menjadi kesilapan bagi murid-murid di tahap sederhana.

PENUTUP

Semoga kajian ini akan dapat memberi input yang berguna kepada semua pihak yang terlibat dengan pengajaran dan pembelajaran Bahasa Arab khusus bagi meningkatkan penguasaan murid-murid dalam bahasa ini dan seterusnya akan memartabatkan lagi kedudukan Bahasa Arab dalam kalangan umat Islam di Malaysia.

RUJUKAN

- Abbas Hasan.(2004). *Al-nahwu al-wafiyi*. Kaherah, Mesir: Darul Ma`ārif.
Abdul Qadir Abu Syarifah. (1994). *Al-kitābah al-waṣīfiyyah*. Amman, Jordan: Dar Hunayn.
Ahmad Fuad Ilyan. (2000). *al-Mahārāt al-Lughowiyah: Māhiyatuhā wa tarāiqū tadrīsihā*. Riyadh, Arab Saudi: Darul Muslim.

- Al-Faqir. (2002). *Mendalami Bahasa Arab-Ilmu Balaghah*. Kuala Lumpur, Malaysia: Pustaka Ilmi.
- Azman Che Mat. (2010). *Situasi Pembelajaran Bahasa Asing Di Institut Pengajian Tinggi: Perbandingan Antara Bahasa Arab, Bahasa Mandarin dan Bahasa Perancis*.
Diakses dari <http://www.ukm.my/jtlhe/pdf/2>
- Badariah Mohd Zain. (2007). *Bentuk-bentuk kesalahan dalam penulisan Bahasa Arab: Satu kajian dalam kalangan pelajar Tingkatan Tiga*. (Tesis sarjana tidak diterbitkan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi).
- Faridah Serajul Haq, Nooreiny Maarof, & Raja Mohd Fauzi Raja Musa. (2001). Masalah penulisan naratif di kalangan pelajar sekolah menengah. *Jurnal Pendidikan*, 27, 3-26.
dari http://www.ukm.my/penerbit/jurnal_pdf/jdidik27-01.pdf
- Fauzi Jumangan. (2010). *Kedudukan Bahasa Arab di Malaysia*.
Diakses dari www.mymla.org/files/icmm2010_papers/ICMM2010_p42.pdf
- Fuad Ni'mah. (1973). *Mulakhas qawā'id al-Lughoh al-'Arabiyyah*. Damsyik, Syria: Darul Hikmah.
- Ghazali Darussalam. (2005). Kesahan dan kebolehppercayaan dalam kajian kualitatif dan kuantitatif. *Jurnal IPG Kampus Pendidikan Islam 2005*
Diakses dari <http://www.ipislam.edu.my/uploaded/file/ghazali.pdf>
- Hassan Shahatah. (1993). *Ta'lim al- Lughoh al-'Arabiyyah bayna an-Nazariyyāt wa at-Taṭbīq*. Kaherah, Mesir: Dār al-Maṣriyyah al-Lubnāniyyah.
- Ibrahim Mustafa, Ahmad Hasan Zayyat, Hamid Abdul Qadir, & Muhammad Ali Najjar. (1972). *Al-mu'jam al-wasīṭ*. Istanbul, Turki: Darul Da'wah.
- Jamaluddin bin Abdullah al-Ansari. (1994). *Awḍahul Masālik Ilā Alfiyyah Ibn Mālik*. Beirut, Lubnan: Darul Fikr.
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2006). *Dalil an-Manhaj ad-Dirāsiy al-Lughah al-'Arabiyyah: al-Manhaj al-Mutakāmil Lil Madāris ath-Thānawiyah as-Sanah al-Ūla*. Kuala Lumpur, Malaysia: Jabatan Pendidikan Islam dan Moral.
- Kern, R. (2000). *Literacy and language teaching*. New York, NY: Oxford University Press.
- Khaled Ahmad Bani Omar. (2003). *An-Nur: Pengajaran Bahasa Arab kepada pelajar sekolah yang bertutur menggunakan Bahasa Melayu*. Kuala Lumpur, Malaysia: Penerbit Universiti Malaya.
- Mahmūd 'Akāsyah. (2007). *al-Lughoh al-'Arabiyyah al-Muyassarah*. Kaherah, Mesir: Dar an-Nasyr Lil Jāmi'āt.
- Mahmud Muhammad Ali, & Mikail Ibrahim. (2007). Tahlil akhta' lughawiyah lada tullab wa talibat jamiah ulum islamiyyah (USIM). *Prosiding Seminar Islamiyyat Lughah wa Adab fi Bina Hadhari li Ummah Islamiyyah* (hh. 359-376). Gombak, Malaysia: Universiti Islam Antarabangsa,
- Michelson, R. (2000). *Sentences*. New Delhi, India: Ivy Publication.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Mohd Rosdi Ismail. (2003). *Bahasa Arab Mikro: Binaan kata dan fungsi makna*. Kelantan, Malaysia: Arabic Language & Consultancy.
- Rosni Samah. (2012). Pembinaan Ayat Bahasa Arab Dalam Kalangan Lulusan Sekolah Menengah Agama. *GEMA Online Journal of Language Studies*, 12(2).
Diakses dari <http://ejournal.ukm.my/gema>
- Weiss, C. H. (1997). *Evaluation: Method for studying programs and policies*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Wright, S. R. (1979). *Quantitative methods and statistics*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Zainol Abidin Ahmad. (2003). *Kemahiran menulis Bahasa Arab di kalangan pelajar Melayu: Satu kajian kes*. (Tesis sarjana yang tidak diterbitkan, Universiti Malaya, Kuala Lumpur).